No. 27. 1846.

VLISSINGSCHE COURANT.

Woensdag 4 Maart.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Advertentien worden geplaatst à 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

NIEUWSTIJDINGEN.

DUITSCHLAND.

— Eene zonderlinge gebeurtenis heeft de stad Wezel dezer dagen in beweging gebragt. Een architekt wenschte de Matenens-kerk, die nog altijd onvoltooid is en alzoo niet gebruikt wordt, te bezigtigen, en wendde zich daartoe tot een kerkmeester, die dan ook de goedheid had hem te vergezellen. Het mogt echter beide heeren niet gelukken, den sleutel in het sleutelgat te steken, daar hetzelve verstopt was. Nadat men eindelijk met vele moeite de deur geopend had, zag men drie personen zich aan eenen anderen kant der kerk uit dezelve verwijderen. Digt voor het altaar was eene zerk uitgeligt, 3 spaden en 2 kruiken met brandewijn stonden er nevens, doch overigens bespeurde men geen teeken van leven. De zonderlingste geruchten circuleren over deze gebeurtenis in de stad, van welke echter het eene al ongerijmder dan het andere is.

ENGELAND.

— Te Dover heeft een ernstig ongeluk plaats gehad; eenige mannen, die aan een muur reparatien bewerkstelligden, drongen, om voor eene hevige regenbui te schuilen, eenen kelder binnen, die tot bewaarplaats voor kruid gebezigd werd. Een hunner stak zijne pijp aan, en wierp den zwavelstok weg, welken hij had gebruikt; waardoor het kruid in brand vloog en allen in de lucht vlogen; twee alleen zijn in het leven gebleven.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 27. Februarij. Eergisteren zou alhier de begrafenis plaats hebben van den heer *N....*, fabriekant in pennen. Alles was in gereedheid; zelfs een detachement van het 7. legioen grenadiers, waartoe hij ook behoorde, zoude de laatste eer aan den overledene bewijzen, toen eensklaps zich nog teekenen van leven bij den schijndoode openbaarden, en de genoodigden zich derhalve met een blij gemoed verwijderden. Die vreugde duurde evenwel niet lang, want nog dienzelfden dag gaf de heer *N.* werkelijk den geest. Heden werd dan ook zijn lijk ter aarde besteld door diezelfde vrienden, welke door zijne herleving 2 dagen vroeger in vreugde zijn huis hadden verlaten.

— Geen vastenavondnacht is te Parijs woeliger geweest dan die van dit jaar. Men berekent dat behalve de 500 openbare ballen, er nog meer dan 1500 ballen en avondfeesten van gesloten gezelschappen gegeven zijn, onder welke men een groot aantal gemaskerde telde. Des avonds leverden de spoortreinen van Rouaan en Orleans bij het aankomen, een zonderling schouwspel op. Bijna al de personen die er zich op bevonden waren gemaskerd, hetgeen door de verscheidenheid, eene bonte mengeling opleverde. Het was de jeugd van de twee bovengemelde steden en van de middenstatien, welke den nacht in Parijs kwam doorbrengen.

— Een inwoner van Parijs had onlangs aan eenen schrijnwerker eenige oude meubelen gegeven, om dezelve te herstellen. In eene der laden van eene secretaire vond de handwerksman, *Launette* genaamd, voor 20,000 francs aan banknooten en andere kleinoodien welke daar waren verborgen. Onmiddellijk snelt de man naar den eigenaar, stelt hem het gevondene ter hand en ijlt heen, zonder hem tijd te geven hem voor zijne zeldzame eerlijkheid te bedanken.

— Een afschuwelijk, doch gelukkig zeldzaam voorbeeld van ouderlijke wreedheid, heeft zich dezer dagen te Cognac (Frankrijk) opgedaan.

In dat plaatsje leefden twee echtgenooten met hunnen oudsten zoon. Losse geruchten waren sedert eenigen tijd in omloop aangaande mishandelingen, die de echtgenooten hunnen kinderen zouden doen ondergaan. De policie achtte het noodig zich met deze zaak te bemoeijen, dewijl men zeide, dat zij hunne 13jarige dochter *Marie* in eenen volstrekten staat van afzondering en ellende hielden. De uitslag dier nasporingen bevestigden de verspreide geruchten; een akelig tooneel deed zich op voor den commissaris, die met het onderzoek belast was.

Op een zoldertje van twee ellen lang en eene el breed, zoo laag, dat een kind er niet regt op konde staan, zat of liever lag een dertienjarig meisje, geheel naakt. Er stond een soort van bed met eene enkele matras, bij wier walgelijken aanblik het hart omdraaide; de ongedierten en wormen waren er in grooter aantal dan de strooihalmen. Een pot met bedorven water stond naast haar; op de gedane vragen van de policie-beambten, durfde zij niet te antwoorden voor dat men de ouders verwijderd had; daarop verhaalde zij, dat zij van dezelve nimmer iets anders dan water en brood, en dikwijls in vele dagen dit niet had ontvangen; dat veelal de ouders zelve, doch somtijds ook haar broeder dit voedsel hadden gebragt, en hare moeder haar somtijds zonder de minste reden kwam mishandelen.

Het kind is in een liefdadig gesticht gebragt, en de ontaarde ouders, benevens de gevoellooze broeder, zijn op staande voet gevangen genomen.

— Onder zijne berigten uit Konstantinopel van den 3. dezer meldt onze *Impartial* het volgende geval: In het Turksche deel der hoofdstad woonde een Iman met zijne vrouw en twee slavinnen. Gedurende zijn afwezen dringt een ander Muzelman in huis, vermoort de beide slavinnen en poogt zich toen den toegang tot de vrouw des huizes te verschaffen. Deze had op het gerucht de deur van haar vertrek met matrassen en huisraad versperd. De booswicht, na vruchteloos getracht te hebben deze verhindering weg te ruimen, breekt een gat in de ligte binnenmuur, maar de moedige vrouw had intusschen een sabel hares mans, die in het vertrek hing, getrokken, en toen de onverlaat het hoofd naar binnen steekt, brengt zij hem zoo zwaar een' slag toe, dat zij hem doodt; daarna valt zij van schrik en vermoeidheid in zwijm, en in dezen staat wordt het huis door den Iman bij zijne terugkomst gevonden. Over het algemeen vallen er te Konstantinopel thans vele rooverijen en andere gewelddadigheden voor.

BELGIE.

— In het *Antwerpsch Nieuwsblad* van den 28. Februarij leest men het volgende:

Woensdag, om twee ure namiddag, zeilde hier binnen de Noorweegsche brik *Noordstern*, komende van Messina, aan de consignatie van den heer *de Vries-Vermylen*. Onmiddelijk daarna in het dok gehaald, werd dit schip ontladen, en de lading onverwijld naar de verschillende punten van Belgie verzonden, zoodat men des avonds te Luik appelsienen at; welke des morgens nog te Vlissingen waren. Deze snelheid in de verzending is een der grootste geriefelijkheden onzer haven.

NEDERLANDEN.

VLISSINGEN, den 3. Maart. Ingevolge ons vorig No. deelen wij thans een gedeelte mede der pleitrede van den Heer Mr. *D. van Eck*. De uitspraak der zaak is bepaald op Donderdag den 5. dezer, des voormiddags ten 10 ure.

— In de *Arnhemsche Courant* van den 1. dezer wordt, in een ingezonden artikel, met de onderteekening D. D., die zich als schrijver meldt van het vervolgde stuk, onder opschrift, *vreemde dingen*, den heer *C. A. Thieme*, als uitgever en drukker de vrijheid niet alleen gelaten, maar zelfs aangedrongen, om den schrijver te noemen. De heer *Thieme* plaats daar onder een berigt, waarin hij verklaart, dat hij om voor hem voldoende redenen, meent geen gebruik te mogen maken van de hem verleende vrijheid.

— Het Amsterdamsch *Handelsblad* behelst het volgende artikel uit Venlo den 24. febr. ll.

« Men herinnert zich niet, dat ooit eene tijding alhier met meerdere belangstelling is vernomen, dan die, dat het Z. M. behaagd heeft, bij besluit van den 13. jl., aan den heer *D. Dronkers*, de definitieve concessie te verleenen tot het aanleggen van den spoorweg van Middelburg door Noord-Braband, over Venlo naar Maastricht, enz.

« Naar men verneemt, heeft zich in Rijn-Pruisen, te Viersen, een comité gevormd van de notabelste kooplieden en fabriekanten van die industriële landstreek, tot het aanleggen van een spoorweg, om te Venlo in verbinding met den zeeuwschen spoorweg te worden gebragt, en welken zich te Viersen aansluit aan de spoorwegen van Aken naar Ruhrfort, Dusseldorp, Keulen, enz."

REGTSWEZEN.

Arrondissements-Regtbank te Middelburg.

Zitting van den 26. Februarij 1846.

Voorzitter Mr. Dr. M. [illegible]

(Zie onze vorige.)

Mr. D. VAN ECK verkreeg nu als verdediger der beklaagde het woord en sprak hoofdzakelijk de volgende rede uit.

Wanneer ik, Edel Achtbare Heeren! het oog vestig op de algemeene belangstelling, welke de zaak, waarvoor ik thans optreed, tot zich heeft getrokken; eene belangstelling, welke zich zoo duidelijk openbaarde *en* in de publieke geschriften *en* in de dagelijksche gesprekken, dan vraag ik mij zelven af, waaraan toch die algemeene aandacht, aan deze zaak gewijd, is toe te schrijven.

Of is misschien het misdrijf, waarvan de beklaagde wordt beticht, van eenen zoo vreesselijken aard? Heeft zij door de daad, haar ten laste gelegd, de maatschappij dan zoo diep geschokt? Of is het misschien de zonderlinge aard van de aanklagte, welke de nieuwsgierigheid opwekte en tot praatzucht stof gaf?

Noch het een, noch het ander, had hier plaats.

Van uiterst geringen aard toch is een misdrijf te beschouwen, waarop door den wetgever de hier geëischte straf wordt toegepast; ook de aanklagt kan tot geene bevreemding wekken, het onderzoek eener overtreding van art 375 van den Code Pénal is aan onze Regterlijke Collegien niet vreemd.

Het was dan ook geen haat, geene zucht tot veroordeeling, welke het algemeen bezielde, of de prikkel eener ijdele praatzucht of wufte nieuwsgierigheid, welke allen drong om over de ingestelde vervolging ook zijn oordeel te verkondigen, of om met de daadzaken van meer nabij bekend te worden; neen, een diepe ernst was het, welke bij allen ten grondslag, een wensch tot vrijspraak der beklaagde.

De oorzaak dier belangstelling was dan ook van eenen wigtigen aard.

De natie, welke zich zoo zelden in hare belangen vergist, had ook hier goed gezien. Zij had het bespeurd, dat het niet alleen eene bloote beschuldiging was op grond van art. 375 C. P., welke ten grondslag strekte van de aanklagt; zij had integendeel daarin eene inbreuk gezien op hare regten en de gevolgen eener mogelijke veroordeeling ten haren opzigte berekend.

En in waarheid, M. H. H.! de vraag, welke door u zal worden beslist, is van het grootste belang, want ze geldt het bestaan van een dierbaar kleinood: de vrijheid der drukpers, en dientengevolge de vrijheid van allen.

Zeide VAN HOGENDORP toch, dat de zaak van een zoo groot gewigt is, dat men onder de Engelschen algemeen hoort zeggen, dat, wanneer al de vrijheden verloren gingen op de vrijheid van de drukpers na, deze alleen genoegzaam zoude zijn om al de andere te herstellen, niet anders kan ons oordeel zijn, indien wij ons niet ontaard achten van de deugden onzer voorouders, die goed en bloed en alles veil hadden voor de handhaving hunner vrijheid, en liever het ergste wilden doorstaan, dan van dezelve beroofd te worden; die de vrijheid van zich uit te drukken, van zich te mogen beklagen over aangedaan onregt, als het hoogste goed beschouwden, omdat zonder dien waarborg de handhaving van alle overige regten niet mogelijk is.

Is deze stelling dan waar, is de vrijheid der drukpers in eenen constitutionelen staat noodzakelijk, omdat ze is de stem van het volk tot het volk; omdat ze, door bestaande gebreken aan te wijzen, dezelve doet verdwijnen; omdat zonder haar alle gevestigde regten worden vernietigd en hare onderdrukking tot het gebied der tyrannij en van het despotisme voert, zullen wij ons dan nog verwonderen dat de natie het voor zich als eene levensvraag beschouwt, indien er sprake is van berooving dier vrijheid?

En welke was nu de aanleidende oorzaak der vervolging van het beschuldigde opstel?

Wanneer ik mijne aandacht vestig op hetgeen in alle openbare geschriften is verkondigd en van niet ééne zijde is wedersproken, dat de vervolging tegen de *Vlissingsche Courant*, even als die van de *Arnhemsche* en den *Snelwagen*,

TOESPRAAK BIJ DEN AANVANG VAN HET JAAR.

Voorgedragen in het Departement Helder, der Maatschappy: Tot Nut van 't Algemeen.

(Vervolg van onze vorige.)

« Op zij wat heeren, asjeblief! voorziet u van plaats en gaat in de wachtkamer. – Gij staat hier maar in den weg, en belemmert de entree voor aankomenden" 't Is waar ook wat die agent daar zegt, merkten wij alle drie te gelijk op, maar, net of het een zedelijk gebod ware, bleven wij echter staan, om de aankomende menigte voor ons te laten defileren.

« Zie die dames eens, ik bid u.

« Wel men kan se 't aanzien, dat zij te Parijs 't huis hooren, merkte Karel aan."

« Parijsche dames, – voegde Willem er bij, – zijn modellen van Europa."

« Dan beware de Hemel ons lieve vaderland, onze zonen en dochteren; want weet gij wel waar ik de fransche vrouw, namentlijk uit den hoogeren stand, voor houd?"

« Ongetwijfeld voor het bevalligste schepsel dat op den aardbodem leeft. Gij strooit rozen op haar pad; gij geniet met haar, en zij houdt u aan zich gekluisterd."

« Vergeet het laatste vooral niet, Willem! ja zij kluistert, zij maakt u tot slaaf. Zij boeit u eerst in rozenband; dan met een vergulden keten, en eindelijk met paternosters, niet van den amsterdamschen nachtwacht; maar met een gebenedijde van Hoeroom."

« Hoe hebben wij dit te verstaan," vroegen beiden Karel en Willem.

« Dat zal ik u zeggen. De Francaise heerscht van hare jeugd tot in grijsheid, als despotin, zonder evenwel die firma ooit officieel aan te nemen. – Tot haar dertigste jaar boeit zij hare slaven in het gareel van Amor. Van haar dertigste tot haar veertigste jaar is zij eene savante, dit wil zeggen, eene ongeldovige, en zij doet in hare salons wijsgeeren en staatsmannen voor zich knielen, nu wordt zij in zoogenaamde soirees litteraires bewierookt. – na haar veertigste jaar gaat zij ter kerk, en – en heerscht over het geweten. – En nu zeg ik tot u beiden, en zegt gij het voort: God beware ons Nederlandsch schoon geslacht voor den ambergeur der liefde, welke het hart verwildert; voor die wijsbegeerte, welke den hemel en de deugd bespot, en voor die pieusiteit, wel de godsdienst tot eene intrige verlaagt. Adres aan de Prinses St. Dezier, van Sue en die man kent toch wel de fransche vrouw."

Dames je dienaar! wip zijn ze op eens in de wachtkamer. Die Francaises zijn zoo vlug, op hun veertigste jaar zijn ze al zestig oud.

"Willem! Son! doet je oogen reis open, – daar komt zoo waar de menagerie uit een Apentuin ook aan."

« Ben je gek, – zei Willem, – houd je mond toch. 't Is eene barouchette met Europa's respectieve vorsten. Daar achter komt de keizer van China in een palankijn."

« Ik dacht in mijne eenvoudigheid bij al die pluimen, linten, tressen en hoe al die snuisterijen meer mogen heeten, dat het gemonteerde apen waren voor de kermis, en er moet toch eens pret wezen. –

– Maar nu! – Heeren! hoeden af. Eere die de eer toekomt."

« Zij hebben nog al wat bagagie bij zich," merkte van der Vliet aan.

« Wel nu, – repliceerde Karel, – dit is in den regel. Zij bewaren en gebruiken een goed deel van hetgeen ons maar tot ballast zou strekken, en daarmede leeren zij hunne onderdanen matigheid en des noods onthouding."

« Maar zij zijn toch van hunnen kant mild ook, – voegde Willem er bij, korven vol linten en kruisen brengen zij mee, die zij met een vriendelijk gezigt uitstrooijen; en de groote lui grabbelen even graag als het zoogenaamd gemeen, wanneer een welgeluimde losbol gloeijende centen onder het janhagel werpt. De een koopt er brood voor en stilt er den honger door; de andere voedt er zijne ijdelheid van en versiert er zijn rok mede. Er is althans niemand, misschien de eenige Bilderdijk uitgezonderd, die dat ding teruggezonden heeft. Daarenboven heb ik reden van te gelooven, dat niet weinigen, die op dat onschuldig blijk van vorstelijke gunst snalen, hun spijt verbergen, dat er niets aan hun knoopsgat hangt." (Vervolg hierna.)

door het Openbaar Ministerie, hetwelk dan toch als de magt is daargesteld om te oordeelen, wat al of niet aan vervolging onderhevig zij, niet uit eigen hoofde is ingesteld, maar op bevel van hooger hand; wanneer ik van alle zijden hoor aanvoeren dat ons Ministerie, vertoornd over de aanmerkingen over de troonrede, aanleiding en bevel tot al die vervolgingen heeft gegeven, dan vraag ik mij zelven af of wel de beschuldigde volzin de aanleidende oorzaak is geweest der aanklagte; en of niet integendeel, hetgeen daaraan voorafgaat, de aanmerking over de laatstgehoudene troonrede, welke daar gezegd wordt armzalig te zijn, daartoe niet eene voorname aanleiding hebbe gegeven.

En indien dit zoo is, M. H. E.! indien ook uwe overtuiging in die woorden, welke men niet konde vervolgen, eenen voornamen grond tot het instellen dezer vervolging heeft gevonden, dan zult gij er te meer toe overhellen om in te stemmen met het oordeel van het algemeen, en te gevoelen dat de tegenwoordige vervolging moet beschouwd worden als eene inbreuk op de regten der vrije drukpers.

Begeven wij ons nu verder in het onderzoek der zaak, dan treft ons al dadelijk de vreemde omschrijving door het Openbaar Ministerie van het begane feit gegeven.

Immers lezen wij in de dagvaard dat de beklaagde schuldig zoude zijn aan het uiten van *beleedigende*, dat is: *honende uitdrukkingen*.

De benamingen *beleediging* en *hoon* worden dus door het O. M. voor eensluidend gehouden.

Dit is echter zoo niet.

Behalve de opruijingen, waarvan de wet van 16 Mei 1829 (Staatsblad No. 34) spreekt, erkent zij in art. 5 het bestaan van drie van elkander onderscheidene misdrijven: *beleediging, laster en hoon*.

Art. 6 der wet van 1 Junij 1830 (Staatsblad No. 15) spreekt daarentegen in eene omgekeerde reeks van *smaad, hoon en laster*.

Art. 1408 en volg. van het Burgerlijk Wetboek zijn toegewijd aan de misdrijven: *laster, hoon en beleediging*.

Wanneer men nu *smaad* en *beleediging* als eensluidende benamingen wil beschouwen, dan blijkt het dat er volgens die verschillende wetsbepalingen toch altoos drie soorten van misdrijven van dien aard blijven bestaan, namelijk: *laster, hoon* en *beleediging*, ook wel *smaad* genoemd.

Tegen die misdrijven is echter door de bedoelde wetten geene straf bedreigd, dan voor zoover ze overeenkomen met de bepalingen van art. 367 tot en met art. 375 C. P.

Bij die artikelen worden echter strafbaar gesteld de *calomnie*, de *injures* en de *expressions outrageantes*, in de daarvan opgemaakte en door de regtspraak als geldend erkende vertaling betiteld: *laster, smaad of scheldwoorden* en *beleedigende uitdrukkingen*; van *hoon* als van een afzonderlijk misdrijf wordt aldaar geene melding gemaakt, en, zoo al dat misdrijf bestaat, is daartegen met geene straf voorzien. Het O. M. heeft dus, hoewel ter goeder trouw, afgaande op de wet van 1. Junij 1830 en geen acht slaande op de aan onzen wetgever zoo eigenaardige wijze van zich onnaauwkeurig uit te drukken, mijne cliente van een misdrijf beschuldigd, hetwelk niet bestaat en in allen gevalle bij de wet niet met straf wordt bedreigd.

Betreft deze aanmerking echter slechts de qualificatie, blijft het misdrijf van *beleediging* bestaan, ontslag van alle regtsvervolging zal er door u moeten worden uitgesproken, omdat in het feit, door mijne cliente gepleegd als uitgeefster van het gezegd nummer der *Vlissingsche Courant*, niets is voorzien.

De wetten van 16. mei 1829 en 1. junij 1830 treffen toch alleen den *schrijver*, geene straf wordt daar uitgesproken tegen den *drukker* of den uitgever; geene melding wordt daar van hen gemaakt.

Zoude men echter tegen hen vonnis kunnen vellen op grond van art. 59 en 60 C. P.? Zouden zij door de daad van het drukken en uitgeven van een strafbaar geschrift als *complices* kunnen worden beschouwd?

Immers neen? Bij de wet van 16. mei 1829 worden wel de art. 367 tot en met art. 375 C. P. toepasselijk verklaard op de misdrijven tegen de bestaande autoriteiten, maar van de artikelen 59 en 60 van dat wetboek zult gij geene sprake vinden, noch in de wet van 1829, noch in die van 1830, en het zoude eene uitbreiding der strafwet zijn, toetepassen, hetgeen daarbij niet is voorzien.

Reeds uit dien hoofde kan in casu aan geene compliciteit worden gedacht.

Maar bovendien is er eene andere niet minder gewigtige reden, welke alle gedachte aan medepligtigheid doet vervallen.

Het met bewustheid ondersteunen van eenen misdadiger in zijne strafbare pogingen, moge door de wet als eene ongeoorloofde handeling zijn beschouwd; dit is niet het geval met het drukken en het uitgeven van wat het ook zij. Deze handelingen zijn ten allen tijde als geoorloofd aangemerkt, als het regtmatig gebruik maken van zijnen eigendom en zijne nijverheid.

Neen, de drukker, de uitgever, stemmen daarom nog niet in met de door den schrijver verkondigde gevoelens; in de meeste gevallen zijn ze daartoe zelfs niet in staat; in niet één opzigt zoudt gij het hun kunnen aantoonen, dat een misdadig doel hen had geleid.

En waartoe zoude toch eene tegenovergestelde leer voeren? Zoude ze niet erger zijn dan de censuur; dan de wetten, die de drukpers beheerschen; dan de jurisprudentie, die deze nog heeft uitgebreid? Aan de drukpers zoude zij den genadeslag toebrengen, want geen geschrift, in eene vreemde taal gesteld, of waarvan het onderwerp te hoog mogt loopen voor des drukkers verstand, zoude door hem worden ter perse gebragt; geen geschrift, hoegenaamd, worden uitgegeven, omdat drukker en uitgever het hun aangeboden stuk niet kunnende bevatten, bevreesd zouden zijn om aan het hun gedaan verzoek gevolg te geven; omdat ze bij elk mogelijke vervolging als complices in het geding zouden worden geroepen, en straf hen zoude bedreigen voor den eerlijk volvoerden arbeid.

Onze stelling vinden wij dan ook onder vele anderen bevestigd bij een arrest van het Provinciaal Geregtshof van Groningen (*Weekblad* van 1840, No. 143) en in een arrest van den Hoogen Raad (*Weekblad* van 1843, No. 353) in welke wordt uitgemaakt, dat dan alleen de drukker of de uitgever verantwoordelijk zijn, indien de schrijver niet bekend is.

Strafbaar mogen ze dus zijn bij de onbekendheid van den schrijver, maar die strafbaarheid is niet gebouwd op de leer der medepligtigheid, doch is het gevolg van hunne eigene daad; van hunne onvoorzigtigheid of onwil; die handelingen vormen een delictum sui generis.

Zullen die daden strafbaar zijn, ze zijn het echter niet door zich zelve, omdat het eene eeuwige waarheid is, dat geene straf kan bedreigd worden, dan krachtens eene stellige bepaling der wet.

En welke zijn nu de bepalingen? Zal men daartoe verwijzen op art. 225 der Grondwet, waarin wij lezen dat elk voor hetgeen hij schrijft, drukt, uitgeeft of verspreidt, verantwoordelijk is?

Verre van daar. Want dan zoude men het doel en den aard eener Grondwet miskennen, indien men haar als strafwet wilde beschouwen. (Men zie THORBECKE, Aanteekeningen op de Grondwet, op art, 225.) Er bestaat echter een besluit, hetwelk dat onderwerp regelt, het besluit namelijk van den Souvereinen Vorst van 24. januarij 1814 (Staatsblad No. 17,) aldaar lezen wij in art. 4: « Een ieder is verantwoordelijk voor hetgeen hij schrijft, drukt of uitgeeft; indien de schrijver niet bekend is, of aangewezen kan worden, is de drukker alleen aansprakelijk.

Niet de *uitgever*, dus, M. H. H! maar de *drukker alleen*, is de verantwoordelijke persoon bij de onbekendheid des schrijvers.

En als ware het den wetgever niet genoeg in art. 4 te hebben aangetoond, dat hij de aansprakelijkheid des uitgevers heeft willen buitensluiten, zoo wijst hij in het volgende artikel aan, dat *dan alleen* de uitgever als strafbaar zal worden aangemerkt, indien de drukker niet bekend mogt zijn.

« Elk stuk" (zoo lezen wij toch in art. 5) « dat zonder naam van den schrijver of drukker en zonder aanwijzing van den tijd en de plaats der uitgave is het licht komt, zal als een libel beschouwd en de uitgever, of verspreider daarvan als paskwilschrijver vervolgd kunnen worden."

Wanneer het u dus uit de stukken van het geding is gebleken, dat de gedaagde niet valt in de termen van art. 5, maar integendeel in de bepalingen van art. 4 van dat besluit, dan is het duidelijk dat zij teregtstaat voor een feit, hetwelk niet strafbaar gesteld is bij de wet.

In de dagvaard lezen wij toch dat zij beklaagd wordt « zich te hebben schuldig gemaakt aan het in een gedrukt geschrift *verspreiden* en in omloop brengen van beleedigende uitdrukkingen."

Alleen in hare hoedanigheid van *uitgeefster* is zij dus hier geroepen; als zoodanig heeft zij zich slechts te verantwoorden.

Doch, al ware het dat zij als *drukster* voor uwe vierschaar ware gedaagd, dan zoudt gij ten dien aanzien het O. M. niet ontvankelijk moeten verklaren, omdat hetzelve zich geene bewoegdheid kon geven, welke het niet ontleende uit het bevel van verwijzing, en ook daar is alleen sprake van misdrijf door den uitgever begaan.

Overwegende, lezen wij daar toch, dat er alzoo genoegzame aanwijzingen bestaan, dat de beklaagde zich zoude hebben schuldig gemaakt aan het in een gedrukt geschrift *verspreiden en in omloop brengen* van beleedigende uitdrukkingen enz., *welke* feiten met correctionele straffen zijn bedreigd. Of *zij* het nu ook moge zijn, die als drukster der *Vlissingsche Courant* bekend staat, doet niets ter zake; daarvan behoeft door haar geene rekenschap te worden afgelegd; tegen *die* beschuldiging behoeft zij zich niet te verdedigen, omdat die niet tegen haar is aangevoerd, alleen als uitgeefster staat zij teregt, en als zoodanig, zoo als wij zagen, kan zij niet worden gestraft. (*Vervolg hierna.*)

INGEZONDEN STUKKEN.

Aan de Redactie der Vlissingsche Courant.

Bij de lezing van UEd. nummer van 27. Februarij jl., trok het berigt uit Sneek, aangaande de zeldzame zieke, uit wier ligchaam men ettelijke spelden heeft gehaald, mijne opmerkzaamheid tot zich. Ik verzoek UEd. de beknopte mededeeling, door middel van UEd. blad, van een dergelijk verschijnsel, waargenomen ten jare 1819 en volgende, in het Frederiks-hospitaal te Koppenhagen, dat onder leiding stond van den professor JOHAN DANIEL HERHOLDT. Geneeskundigen mogen dit geval met veel voor hen belangrijke bijzonderheden aangeteekend vinden bij WILLIAM RAE WILSON: Travels in Norwaij, Sweden, Denmark, etc., London 1826, die de zieke zelf heeft gezien, gesproken, al de bijzonderheden van professor HERHOLDT vernomen heeft, en het verschijnsel beschouwt als misschien door geen ander in de geschiedenis der geneeskunde geëvenaard te zijn.

—

RACHEL HERTZ was veertien jaren oud, zonder ooit ernstig ongesteld geweest te zijn. Den 16. Augustus 1807 klaagde zij voor de eerste maal over ernstige pijnen, hetwelk zoolang duurde dat men de hulp van professor HERHOLDT inriep. Die pijnen waren in de lenden, in de maagholte, en zij beschreef haar gevoel als dat van een inwendig vuur dat haar verteerde. Voortaan bragt zij de dagen en nachten rusteloos door. De ademhaling was beklemd en snel, en de neiging tot braken aanhoudend. Omstreeks Maart 1808 scheen zij tot haar uiterste genaderd te zijn, dewijl hare ziekte niet alleen al de hulpmiddelen der kunst trotseerde, maar er zelfs door verslimmerde. Toen werd zij naar het Frederiks-hospitaal overgebragt, en van het eerste oogenblik harer ziekte af tot op den 12. Februarij 1819, dus gedurende een tijdvak van elf en een half jaar, bleef zij onderhevig aan een bijna nimmer afgebroken verschrikkelijk lijden. Dien dag kwam de professor op het denkbeeld om eene incisie te doen in een gezwel dat zich kort te voren op den abdomen had vertoond. Die incisie geschiedde, en bij het sonderen stootte het tentijzer op een hard ligchaam dat metaal scheen te zijn. Bij nader onderzoek haalde de professor er tot zijne verbazing eene gewone naainaald uit die zwart en verroest was, en thans scheen hem de ware oorzaak der kwaal niet meer geheel ongekend te zijn, zoodat hij zijn onderzoek voortzette, en van dan af aan tot op den 10. Augustus 1820, tweehonderd drie-en zeventig naalden van verschillende grootte uit verschillende ligchaamsdeelen der ongelukkige te voorschijn bragt. De meesten derzelve waren gebroken en zonder oog en punt. Ook was er eene groote haarspeld onder. Drie andere hadden de oogen behouden doch deze waren koperen of gouden.

Thans dacht men dat er geene naalden meer waren verborgen gebleven, naardien de zieke in beterschap toegenomen en nog voor het begin van 1821 volkomen gezond geworden was, zoo als dan ook alle wonden waren geheeld; doch met den zomer van 1824 was zij weder erger, en toen vermoedde men dat er nog naalden in haar ligchaam overgebleven waren. De toevallen dezer ziekte waren weder vreesselijk, doch het is genoeg te melden, dat er tot in November 1825 nog zoo veel naalden te voorschijn kwamen, dat WILSON het geheele getal, met inbegrip der vorigen, brengt op vierhonderd zeven, waarvan alleen honderd dertig uit den regterarm genomen waren. Echter loopt de specifieke lijst die hij daarvan aan het einde van zijn werk geeft niet hooger dan twee honderd acht en negentig. Doch toen ook had zij het vermogen der spraak verloren, was zij aan de regterzijde lam geworden, en aan de linkerzijde scheen een harer ribben buitenwaards te willen dringen. Zij geleek bijna naar een geraamte, en haar aanzijn was een volstrekt wonder.

De oorzaak harer kwaal moet gezocht worden in de omstandigheid dat zij gedurende het beleg te Koppenhage, in 1807, in een oogenblik van ijlhoofdigen angst, eenen koker (case) met naalden had ingeslikt, iets dat oppervlakkig weinig geloofbaar schijnt te zijn, doch waarvan de zekerheid buiten allen twijfel is gesteld geworden.

Zonderling voorwaar mag het genoemd worden, dat de lijderes in haren treurigen toestand nog den moed bezat om zonder hulp van anderen de latijnsche taal te leeren verstaan, schrijven en spreken. G.

MENGELINGEN.

Wat is een Nederlander in Nederlandschen zin?

Een oud wijsgeer zeide, *cogito, ergo sum*: d. i. ik denk, dus ben ik. Het is echter niet waar, of een Nederlander *is* niet. — Zegt hij: *sum, ergo cogito* (ik ben, dus denk ik), is hij geheel de plank mis. — Zijn devies luidt geheel anders, en bij behoorde tot wapen twee tandelooze beeren in den winterslaap (twee winters maken immers één jaar) te hebben uitgekozen, met de spreuk: *sum, ergo dormio* (ik ben, dus slaap ik). — Er is dan ook geen volk ter wereld, dat zoo veel achting aan de slaapmuts toedraagt, als het Nederlandsche: ze is zijn nationaal kleedingstuk, en daar de geheele beschaafde wereld zijne nationaliteit kent, kan zij er voorts uit afleiden, met hoeveel eerbied dat nationaal zinteeken wordt gedragen. Hij (de Nederlander) heeft geen masker noodig gelijk de Italiaan; hij trekt de slaapmuts over de ooren, bindt de keelbanden vast, en is veiliger, dan de Venetiaan, voor zijn geopenden Leeuwenbek (*het zwarte boek*). — Hoe hooger men klimt, hoe grooter, sierlijker en warmer de slaapmuts wordt; ja wij waarschuwen onze lezers, dat sommigen kleine loerluikjes hebben uitgedacht, waardoor men zich geweldig zoude kunnen vergissen, indien men zulke rondloopende zachte slaapmutsdragers voor nationale mannen hield: de natie bemoeit zich met geene uitvindingen, zelfs niet van loerluikjes of kijkgaten. De nijdige vreemdeling, in zijne bespottelijke en kleingeestige afgunst, schildert den Nederlander af, als een *mijnheer* met eene lange aarden pijp in den mond, die nimmer lacht, en altijd zit. — Wat deze laatste punten betreft, moeten wij bekennen dat er iets waars aan is; trouwens het is geen tijd om te lagchen, en dat de Nederlander ook liever *zit*, dan *loopt*, valt niet te ontkennen; — maar wij verklaren het voor *vuigen* laster, dat hij een mijnheer zoude zijn met eene lange aarden pijp en dat er reeds kinderen met pijpjes geboren worden; neen, hij is een slaapmuts, heel eenvoudig, en daar is hij grootsch op en noemt het *in Nederlandschen zin*: — en daar hij zoo geheel met zijn sieraad vereenzelvigd is, is het geene onmogelijkheid, dat er kinderen geslaapmutst in de wereld komen, en alzoo de ouders van de groote zorg ontslaan, om hen slaapmutsen op te zetten, en hunne vaderlijke vrienden, om hen tot volkomene slaapmutsen op te leiden, — welke opleiding of hervorming, of herziening de eenige is in Nederlandschen zin, aan ons bekend. Niemand kan het dus bevreemden, dat er zoo veel lint in Nederland gebruikt wordt. — Is men wat woelig en onrustig, wel nu, men hecht een lintjen aan de slaapmuts, en zij is voor eeuwig buiten gevaar om te worden afgewoeld, en zoo verloren te gaan.

Bij eene andere gelegenheid willen wij, indien het onze lezers, die wel tot de minst geslaapmutsten zullen behooren, niet nog slaperiger maakt, voortgaan, met het onderzoek van de soorten, die gedragen worden door den Nederlander in nederlandschen zin. SAMIËL.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 3. Maart. Sedert den 28. Februarij zijn alhier ter reede gekomen.

Voor Antwerpen bestemd:

St. Antonius, J. P. van Dierendonck, Marseille, stukgoed; Sarah, J. Hollander, Odessa, tarwe; de Olga, J. Krauze, Livorno, boonen, Amalia, H. Muggenborg, Marianopel, graan; de vier Russinnen, A. Luco, Marseille, stukgoed; Bore, P. Burke, Southampton, garst; Fenelon, J. Barketijn, Rio-Janeiro, Independance, J. van der Steen, St. Domingo, beide koffij; Flora, W. Bramstedt, Bordeaux, wijn; la Girondine, J. Dupart, Santandar, stukgoed; ville Bruhi, J. Petersen, Kertsch, tarwe; Odin, N. L. Enger, Monte Video, huiden.

Voor Termonde bestemd:

Elisa, L. J. Homel, Vannes, boekweit.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeild.

Gepkeline Lucretia, J. Dommering, ballast, Avontuur; Marchina, J. P. Boer, dakpannen, Rostock; James, J. Makenzie, boomschors, Leith; Prudentia, L. P. de Vrede, Geertruida Schit, E. C. Bilts, Petrus Jacobus, M. P. de Jonge, alle ballast, Avontuur; de twee Gebroeders, F. S. de Vries, ballast, New-Castle.

Opening des morgens ten 4 1/2 ure.
Sluiting des avonds ten 7
Finale sluiting. De Waterpoorten ten 9 ure en de Rammekens- en Duinpoort ten 10 ure.

TE VLISSINGEN, BIJ A. W. VAN BIEREN.